

عنوان مقاله:

معرفی رده پادمان (Collembola) به عنوان مزوفون خاک در جنگل های آمیخته سمسکنده ساری (منطقه هیرکانی)

محل انتشار:

دوفصلنامه بوم شناسی جنگل های ایران، دوره 9، شماره 18 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

مهدیه قاسمی چراتی - Sari Agricultural Science and Nature Resources University

معصومه شایان مهر - Sari Agricultural Science and Nature Resources University

بهنام امیری بشلی - Sari Agricultural Science and Nature Resources University

نیکلاس گایوآ سیپولا - Laboratório de Sistemática e Ecologia de Invertebrados do Solo, Instituto Nacional de Pesquisas -
.da Amazônia – INPA, CPEN. Av. André Araújo, 2936, campus II, Aleixo, CEP 69067-375, Manaus, AM, Brazil

خلاصه مقاله:

مقدمه و هدف: پادمان از فراوان ترین بندپایان تجزیه کننده در خاک بوم سازگان های جنگلی می باشند. آن ها یکی از بهترین شاخص های زیستی در بین مزوفون خاک برای تعیین سلامت و پایداری زیست بوم های جنگلی می باشند. جنگل های هیرکانی که بخش اعظم آن در کشور ایران قرار گرفته از جمله جنگل های بسیار با ارزش کره زمین هستند که با وجود تنوع اقلیمی، گونه های گیاهی و جانوری منحصر به فرد در فهرست میراث جهانی یونسکو ثبت شده اند. با وجود نقش بسیار مهم پادمان در فرایندهای مهم بوم شناختی جنگل ها از جمله تجزیه مواد آلی و کمک به چرخه عناصر و نقش این بندپایان کوچک در جنگل های هیرکانی کشور ما چندان بررسی نشده است. هدف اصلی این تحقیق، بررسی و شناخت و معرفی فون گونه های موجود در خاک جنگل ها می باشد تا اهمیت آن ها برای بوم شناسان جنگل در ایران مشخص شود. مواد و روش ها: تحقیق در ایستگاهی در جنگل سمسکنده ساری به عنوان بخشی از جنگل های خزان کننده معتدله منطقه هیرکانی انجام گردیده است. برای بررسی فون پادمان در خاک و لاشبرگ این جنگل، در سال های ۱۳۹۴-۹۵، نمونه های خاک و لاشبرگ از چندین نقطه مختلف جنگل توسط آگر و تله گودالی تا عمق ۱۰ سانتی متری خاک جمع آوری شد. این بندپایان به کمک قیف برلیز استخراج شدند و پس از تهیه اسلایدهای میکروسکوپی، شناسایی گونه ها توسط کلیدهای معتبر انجام گردید. یافته ها: در مجموع ۲۵ گونه متعلق به ۲۱ جنس از ۹ خانواده در سطح گونه شناسایی شد. نمونه های متعلق به جنس های *Dicyrtoma* و *Lepidocyrtus*، *Sminthurinus*، *Neanura*، *Sphyrotheca* شناسایی شدند. نتیجه گیری: شش گونه شامل *Entomobrya obscurella* (Brown, ۱۹۲۶)، *Heteromurus gigans* (Mari Mutt & Stomp, ۱۹۸۰)، *Heteromurus variabilis* (Martynova, ۱۹۷۴)، *Orchesella spectabilis* (Stach, ۱۹۶۰)، *Pseudachorutes corticolus* (Schaffer, ۱۸۹۷)

و *Protaphorura ombrophila* (Stach, ۱۹۶۰) برای اولین بار در فون خاکزیان جنگل های هیرکانی معرفی می شوند. دو گونه *Neelus murinus* (Folsom, ۱۹۸۶) و *Pseudachorutes subcrassus* Tullberg, ۱۸۷۱ بعد از ۳۸ سال بعد از اولین گزارش کاکس (۱۹۸۲) مجدداً برای جنگل های سمسکنده ساری گزارش می شوند.

کلمات کلیدی:

Hyrceanian forest, Iran, Mazandaran, Soil living, Springtails, جنگل

های هیرکانی، دم فنری، مازندران

